

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande från JTI Sweden AB

Promemoria Höjd skatt på alkohol och tobak Fi2022/00247

Stockholm mars 2022

Om JTI Sweden AB

JTI Sweden AB (hädanefter: "JTI" eller "Företaget") ingår i Japan Tobacco-koncernen som är en av världens ledande producenter av tobaksvaror och nikotinprodukter. Den internationella delen av koncernen, Japan Tobacco International (hädanefter: "JTI") har sitt huvudkontor i Genève. Koncernen är verksam i 130 länder och har 40 000 anställda. JTI Sweden är marknadsledande på den svenska cigarettmarknaden med några av landets mest välkända varumärken exempelvis Camel och Winston, däribland samtliga varumärken som tidigare ingick i det svenska tobaksmonopolet, exempelvis Blend, John Silver och Right. Vårt dotterbolag, Nordic Snus, producerar svenskt snus i företagets fabrik i Vårgårda som saluförs under varumärket LD och nikotinportioner under varumärket Nordic Spirit. Mer information om JTI Sweden och Nordic Snus finns att tillgå på vår hemsida: www.jti.com eller www.jti.com/sweden och www.nordicsnus.se.

1. Inledning

JTI Sweden vill tacka för möjligheten att yttra sig över förslagen i "Promemorian Höjd skatt på alkohol och tobak".

Regeringen har i promemorian föreslagit skattehöjningar på tobak. I Sverige kommer huvuddelen av tobaksskatteintäkterna från cigaretter. Cigarettkonsumtionen i Sverige har minskat drastiskt de senaste 20 åren samtidigt som konsumtionen av lägre beskattat snus har ökat. Den oproportionerliga skattesatsen på cigaretter jämfört med snus är en faktor som har bidragit till minskade skatteintäkter. En skattehöjning på tobak bör därför beakta och minska skillnaden i skattesatser på cigaretter jämfört med snus för att undvika negativa fiskala konsekvenser.

JTI önskar därför att lämna några synpunkter på förslagen nedan.

2. JTI:s synpunkter

2.1 Skatt på tobaksprodukter

Sverige har idag en unikt låg andel av befolkningen som röker. Den samlade tobaksanvändningen, som innefattar snusare, är däremot på relativt normala nivåer internationellt. Ändrade vanor har medfört att konsumtionen av cigaretter respektive snus har förändrats. Konsumtionen av snus har ökat ännu mer än vad ökningen i registrerad vikt indikerar. Den främsta anledningen till det är utveckling av snusformat som väger mindre. Det har förekommit långtgående skiften i marknaden, med högre andel portion, mini, och torkat snus. Dessa produkter väger mycket mindre än det traditionella lössnuset, och beskattas därför även mindre.

Våra beräkningar visar att skatteintäkterna från tobak vek nedåt redan förra året med 450 miljoner kronor för cigaretter och 90 miljoner kronor för snus. Det finns en betydande risk att skatteintäkterna kommer att fortsätta minska. Om den rådande trenden håller i sig så kommer skatteintäkterna från tobaksskatt minska väsentligt fram till år 2025. Om rådande volymtrender för cigaretter håller i sig kan skatteintäkterna från cigaretter vara 700 miljoner kronor lägre år 2025 än vad de var år 2019. Intäkterna från snus kommer sannolikt inte kunna kompensera för det med rådande förhållanden i skattesatser mellan snus och cigaretter.

En starkt bidragande orsak till utvecklingen de senaste åren, med vikande skatteintäkter, är att cigaretter är oproportionerligt högt beskattade jämfört med snus. Eftersom cigaretter står för närmare 70 procent av skatteintäkterna från tobak, trots en väsentligt lägre andel rökare än snusare, slår de kontinuerligt sjunkande volymerna särskilt hårt fiskalt. Därför är det osannolikt att en enhetlig procentuell höjning av tobaksskatten förmår att vända trenden. Detta eftersom en enhetlig procentuell höjning innebär att lägre skattesatser gynnas i kronor och ören. Det kommer snarare att accelerera minskningstakten i volymerna för cigaretter.

2.1.1 Skatt på cigaretter

Historiskt finns ett tydligt samband mellan kraftiga skattehöjningar och ökad konsumtion av obeskattade cigaretter. Risken vid sådana skattehöjningar är att

statens intäkter minskar och att folkhälsopolitiken undergrävs genom ökad svarthandel och försämrade kontrollmöjligheter. En alltför stor prisökning av cigaretter kan leda till ökad efterfrågan på obeskattade cigaretter, resandeförsel och smuggling. Därtill kommer de aviserade nedskräpningsavgifterna för tobaksvaror med filter, vilket ytterligare kan komma att påverka slutpriset för konsumenter. Det är därför sannolikt att cigarettkonsumtionen minskar i högre takt, genom ökad konsumtion av obeskattade cigaretter och genom en större andel snusare i befolkningen. För att undvika ökad konsumtion av obeskattade och illegala produkter bör uppräknings av punktskatten på cigaretter göras måttligt och kontinuerligt.

I internationella studier har man uppskattat att priskänsligheten för cigaretter är $-0,4^1$. Mot bakgrund av allmänt högre priskänslighet (attitydförändringar) och kraftiga prispåverkande faktorer (regleringar och konsumentprisindex) bör inga höjningar göras utöver den årliga indexeringen av skattesatsen på cigaretter under kommande år. Skattesatsen på cigaretter bör räknas upp enligt den årliga KPI-baserade indexeringen. Höjningar utöver indexeringen riskerar att leda till ökad försäljning av obeskattade och illegala cigaretter vilket både leder till sämre kontrollmöjligheter av produkterna och lägre skatteintäkter.

2.1.2 Skatt på snus

De senaste årens utveckling på marknaden och tillgängliga beräkningar av egenpriselasticitet visar att det finns utrymme för en höjning av skattesatsen på snus. Priskänsligheten för snus beräknas till endast $-0,1$, dvs höjer man priset med 10 procent minskar snusandet med 1 procent.² Prishöjningar är således ett ganska trubbigt styrmedel för snus, å andra sidan är det ur ett statsfinansiellt perspektiv därmed möjligt att öka sina intäkter genom högre skatter utan att det påverkar den totala konsumtionen nämnvärt. Vissa skillnader i skattesatser är sannolikt motiverade mot bakgrund av olika risknivåer. Samtidigt är det inte fiskalt hållbart med alltför stora avvikelser då allt fler går över från cigaretter till snus.

För att bibehålla eller öka intäkterna från tobaksskatten är det därför rimligt att överväga vissa höjningar av skattesatsen på snus. I dagsläget skulle skatten på snus kunna höjas med nästan 75 procent innan den ens uppgår till hälften av skatten på cigaretter (per kilo).

2.1.3 Sammanfattning

Ur ett fiskalt perspektiv är det mer effektivt att kompensera intäktsminskningarna genom justering av skatten på snus, snarare än på cigaretter. Det beror på flera faktorer:

- Den underliggande samhällstrenden med minskad rökning;
- En betydligt högre priskänslighet för cigaretter än för snus; samt
- Snus är betydligt lägre beskattat än vad cigaretter är

---

¹ https://eso.expertgrupp.se/wp-content/uploads/2019/03/ESO-2919_2_synd-och-skatt_webb.pdf, sida 60.

² https://eso.expertgrupp.se/wp-content/uploads/2019/03/ESO-2919_2_synd-och-skatt_webb.pdf, sida 62.

Den relativt låga skattesatsen på snus bland tobakskategorier innebär att en enhetlig procentuell höjning av tobaksskatten ytterligare ökar gapet mellan snus och cigaretter.

Sammanfattningsvis är det viktigt att förstå konsumtionstrender och tobaksmarknadens dynamik när framtida skattesatser utformas. Rådande trender och den stora skillnaden i skattesatser mellan cigaretter och snus innebär att en skattehöjning inte automatiskt innebär högre skatteintäkter, utan att de istället riskerar att urholka dem.

2.2 Skatt på nikotinhaltiga produkter

Vid utformningen av beskattningen är det viktigt att ta hänsyn till produkternas beskaffenhet och efterfrågan. Eftersom det handlar om en ny och okänd produktkategori bör skattesatsen inledningsvis sättas på en låg nivå för att göra det möjligt att utvärdera hur marknaden och konsumtionen utvecklas.

I syfte att realvärdesäkra intäkterna från skattebasen kan man också överväga att införa en årlig KPI-baserad indexering av skattesatserna för nikotinhaltiga produkter, i likhet med vad som redan idag gäller för tobaksprodukter i lagen om tobaksskatt.

För JTI Sweden,
Sara Sillén
Corporate Affairs & Communications Director

Tel: 08 – 456 00 00